

Viite

Asia

Metsälain toinen käsittely suunniteltu 20.9.2006

Asiasanat VENÄJÄ, KYT METSÄTALOUS, METSÄPOLITIIKKA

Hoitaa UM ITÄ-22

Hoitaa UE MOS

Koordinoi
Tiedoksi

ASA-32; EUR-13; GLO-01; GLO-02; GLO-54; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KEO-12; KPO-05; KPO-06; KPO-07; OIK-33; POL-03; POL-06; POL-08; STU-00; VNEUS
BER; EUE; GEN; KIO; KOB; KSL-05; MSK; NYC; PET; PIE; TOK; VAR
KTM; MMM/MEO; SM/UO; SP/BOFIT; VM; VNK; YM; YM/ALO; YM/KVY

Metsälain toiseen käsittelyyn lähetettäväksi tarkoitettu metsälain 29. versio on julkaistu 12.7.2006.

Talouskehitysministeriön valmisteleva lakiversio on kerännyt suurta vastustusta. Sitä on mm. syytetty siitä, ettei siinä ole otettu huomioon juuri mitään Duuman työryhmän esittämistä korjauksista.

Uusin versio suosii suuria investointeja ja mm. antaa niiden tekijöille mahdollisuuden hankkia vuokrametsiä ilman kilpailua.

Lakiehdotuksessa sallitaan yksityisomistus, metsienvuokra-aika on 49 vuotta ja metsien hallinta voidaan delegoida alueille.

Metsälain toinen käsittely on suunniteltu tapahtuvan syyskuun 20. päivä. Kolmaskin käsittely uskotaan pidettävän vielä tänä vuonna.

Metsälaista julkaistu uusi versio

Metsälain toiseen käsittelyyn lähetettäväksi tarkoitettu lain 29. versio on julkaistu 12.7.2006. Versio on pääosin Talouskehitysministeriön laatima. Duuman luonnonvarojen ja luonnonvarojen käytön komitean puheenjohtaja Komarova on hyväksynyt sen ja listan korjauksista käsiteltäväksi metsälain toisessa käsittelyssä.

Parlamentaarisen menettelyn mukaisesti Duuman luonnonvarojen ja luonnonvarojen käytön komitean on kehittänyt ensimmäisen käsittelyn läpäissyttä lakitekstiä eteenpäin ja tehnyt siihen jo yli 1500 korjausehdotusta. Korjaukset ovat kuitenkin olleet ristiriitaisia keskenään, eikä komitea ole pystynyt saamaan aikaiseksi lakiesitystä toista käsittelyä varten.

Version keskeinen sisältö

Talouskehitysministeriön julkaiseman lain keskeinen sisältö on:

- metsämaahan (lesnie ytsastki iz sostava lesnovo fonda) kuuluvat metsät kuuluvat federaation omistukseen

- erityisesti suojellut metsät ja kaupunkimetsät (lesnie ytsastki iz sostava zemel ocobo ohranjamykh prirodnykh territorii i zemel zanjatykh gorodskimi lesami) voivat kuitenkin olla joko federaatioiden, alueiden, kuntien, kansalaisten tai juridisten henkilöiden omistuksessa
- metsät jaetaan kolmeen kategoriaan: suojellut metsät, käyttömetsät ja reservimetsät
- kansalaisille taataan vapaa pääsy metsään sienten poimintaa ym. varten. Heidän on kuitenkin noudatettava mm. palontorjunta ym. liikkumista koskevia säädöksiä
- pitkäaikainen metsänvuokraaja on vastuussa metsänhoitotoista
- metsänhakkuista ilmoitetaan hakkuuilmoituksella
- käyttömetsissä sallitaan päähakkuumuodot (rubki glavново polzovanija), joita ovat avohakkuu, jatkuva hakkuu ja poimintahakkuu
- sanitaarihakkuista (pykälä 37) ja harvennushakkuista (pykälä 44) säädetään erikseen.
- harvennushakkuilla pyritään tuottavuuden nostamiseen, puulajikoostumuksen parantamiseen sekä laadun parantaminen (usilenie poleznyh svoistv)
- uutuutena säädetään myös metsäplantaasien perustamisesta ja käytöstä
- metsä myönnetään vuokralle avoimen huutokaupan perusteella
- strategisten investointien tekijät voivat saada vuokrametsiä ilman huutokauppaa
- metsää saa käyttöön joko vuokraamalla tai pystykaupalla
- metsänvuokra-aika on 49 vuotta (nykyisessä laissa ja ensimmäisen käsittelyn läpäisseyssä versiossa 99 vuotta)
- metsien hallintayksiköt on luokiteltu metsäpiirikuntiin (lesnye raion, 26 kpl), metsätoimialueisiin (lesnitsestvo) ja metsäkuvioihin (lectotaksatsionnye vydel)
- lisäksi laissa säädetään metsien suojelusta, metsärekisteristä, metsäsuunnitelmista, metsälainrikkomuksista ym.

Laissa myös säädetään metsien hallinnosta ja sen rakenteesta. Lain perusteella näyttäisi siltä, että Leshozit lakkautetaan ja tämä hallintotaso muuttuu laajemmaksi metsäpiirikunnaksi. Alemmalla tasolla lesnitsestvat säilynevät. Hallintorakenteen uudistukseen liittyy vahvasti myös Metsäviraston ja Prirodnadzorin toimien yhdistäminen

Lakiehdotus jakaa selkeästi metsät ja metsien hallinnan kahteen tyyppiin: federaation omistamat metsät ja valtiollisessa omistuksessa olevat (eli alueiden ja kuntien) metsät. Alueet ja kunnat vastaavat omassa omistuksessaan olevien metsien osalta niiden hallinnasta, käytöstä ja hoidosta. Federaation omistamien metsien hallinnasta, käytöstä ja hoidosta vastaa federaatio, joka kuitenkin voi valtuuttaa alueet vastaamaan myös näistä metsistä (pykälät 55 - 58). Käytännössä metsäisten seutujen hallinnasta tulevat vastaamaan alueet (subjektit) lähes nykyiseen lakiin tehdyn muutoksen FZ-199 mukaisesti (ks. MOS5041-1).

Vastustajien kommentteja

Venäjän Greenpeacen mukaan laki johtaa venäläisen metsänhoidon alennustilaan, aiheuttaa suurtyöttömyyden metsäkylissä ja nostaa metsien käyttöön liittyvän korruption uudelle tasolle. Uusi laki-versio on sen mielestä vielä huonompi kuin ensimmäisen käsittelyn läpäissyt versio. Se sisältää entistä enemmän ristiriitaisuuksia ja tulkinnanvaraisten pykäliden määrä on lisääntynyt.

Uusi lakiehdotus mm. määrää varsin yksityiskohtaisesti eri vastuutahot metsänhoidon kysymyksissä. Greenpeacen mielestä ”mitä yksiselitteisemmin ja konkreettisemmin lain vaatimukset on ilmaistu ja vastuu annettu yksittäisille virkamiehille sitä enemmän laki edesauttaa korruptiota”. Uuden version myös pelätään romuttavan metsien suojelun. Suojelu- ja kaupunkimetsien yksityisomistuksen pelätään aiheuttavan sen, että kaupunkien virkistysalueet myydään gryndereille rakennustarkoituksiin. Edelleen uusi lakiehdotus estää intensiivisen metsien käytön. Lisäksi metsien hoitotoimenpiteiden antaminen vuokraajan vastuulle vaarantaa metsien tulevaisuuden. Greenpeace on tyytyväinen ainoastaan nykyisen muotoiluun kansalaisten oikeudesta päästä metsään.

Bumpromin johtajan Aleksander Beljakovin mukaan uusi laki ei tule lisäämään metsien käyttöä vaan laittaa nykyiset käyttäjät kilpailemaan jo käytössä olevasta 20% metsämaata.

Duuman luonnonvarojen ja luonnonvarojen käytön komitean varapuheenjohtaja Kruptšhakin mukaan metsäteollisuus on huolissaan siitä, että metsäalan ulkopuoliset yritykset alkavat vuokrata metsiä ja sitten edelleen vuokrata niitä metsäteollisuudelle korkealla hinnalla. Lakiehdotuksen avoin huuto-kauppa, jossa metsän saa vuokralle eniten tarjoava, on siten uhka nykyiselle metsäteollisuudelle. Hänen mukaansa vaihtoehto, jonka mukaan strategiselle investoijalle voidaan myöntää metsävaroja ilman huutokauppaa on hyvä asia. Kuitenkaan ei ole selvää, kuinka tätä tullaan soveltamaan.

Kaikkein pahimpana virheenä Kruptšhak pitää metsän käsitettä, jossa metsä on määritetty metsäiseksi maakohteeksi, joka on (yleiskäsite) maan osatekijä. Metsäpalsta (Lesnoi utsastok) ymmärretään ”metsämaahan kuuluvaksi maa-alueeksi”. Tämän käsitteen mukaisesti metsäpalstat voidaan sisällyttää kuuluvan maa- ja siviililainsäädännön ei metsälainsäädännön piiriin.

Kruptšhak on myös huolissaan uudessa ehdotuksessa esitetystä metsien suojelun järjestämisestä. Kruptšhak myös arvostelee sitä, että komitean puheenjohtaja Komarova hyväksyi toiseen käsittelyyn vain ne korjausehdotukset, jotka olivat talouskehitysministeriön ja kolmen kansanedustajan tekemiä (Komarova, Lyntsevitš ja Timtsenko). Siten suurin osa Duuman työryhmässä ensimmäisen käsittelyn läpäisseeseen lakiin tehdyistä yli 1600 korjauksesta hylättiin ja hyväksyttiin vain pienen päättäjäjoukon korjaukset.

Eteneminen

Metsälakia käsitellään seuraavan kerran 4.9 parlamentaarisessa kuulemistilaisuudessa. Seuraavan kerran sitä käsitellään Duuman Luonnonvarojen ja luonnonvarojen käytön komiteassa 7.9. Varsinainen Metsälain toinen käsittely on suunniteltu pidettäväksi 20.9.2006.

Yrityksenä vielä vaikuttaa toiseen käsittelyyn menevän lain sisältöön Venäjän federaation kauppa- ja teollisuuskamarin metsäteollisuuden ja metsätalouden kehityskomitea valmistelee korjausehdotuksensa elokuun 15 päivään mennessä, jolloin ne ojennetaan edustaja Kruptšhakille ja harkittaviksi säädetyssä järjestyksessä Duuman istunnossa 7.9. Kommentteja Metsälain toiseen käsittelyyn menevään versioon hyväksytään elokuun 25. päivään asti.

Kommentti

Talouskehitysministeriön valmisteleman lakiehdotuksen hyväksyminen toiseen käsittelyyn voi katsoa rikkovan parlamentaarista menettelytapaa vastaan. Tämä on kuitenkin varsin tavallista Venäjällä silloin, kun Duma on epäonnistunut tehtävässään valmistella yhtenäinen (Metsä)lakiehdotus. Väliintulo on sikäli oikeutettu, ettei Duuman työskentelystä näytä tulevan mitään. Lisäksi Putin on sanonut lain tulevan hyväksytyksi joulukuussa 2007, mitä on pidettävänä takarajana.

Lähes kaikki lain vastustajien kommentit on kuultu useaan kertaan prosessin aikana. Erikoista on se, ettei niitä ole juuri otettu huomioon lain valmistelussa. Tämä selittyy osin sillä, että arvostelijoilla on hyvin ristiriitaisia näkemyksiä eikä kaikkien hyväksymiä vaihtoehtoja ole. Toisaalta myös näyttää siltä, etteivät myöskään vastustajat ole tarkistaneet kantojaan. Oheisessa käänöksessä on esitetty uuden metsälain päävastustajien tärkeimmät teesit.

Metsäteollisuus pelkää joutuvansa kilpailemaan metsäresursseista, mikä vaikuttaisi alan kannattavuuteen. Retoriikka keskittyy tässä avoimen huutokaupan vastustamiseen ja siihen, että metsiä tulisi vuokrata ainoastaan paikallisille metsänhakkaajille tai metsänjalostamista harjoittaville yrityksille. Metsäteollisuuden huoli on sikäli ymmärrettävä, että joku vihamielinen valtaaja saattaisi yrittää ajaa jalostuslaitoksia konkurssiin ostamalla lähialueiden metsät. Pelkkään markkinamekaniikkaan perustuva metsien haltuunotto tuskin kiinnostaa keinottelijoita tai öljyrahaa, sillä metsänhakkuu vaatii valtavia investointeja, kapasiteetin kasvattamista sekä antaa varsin alhaisen tuoton – Suomessa tyypillisesti vain 3 - 8 %.

Lain tavoitteena on laittomien hakkuiden ehkäisy, metsien käyttöasteen parantaminen sekä metsänjalostusasteen nostaminen suuria integraatteja suosimalla. Uusien investointien osalta lain voi katsoa olevan hyvin suosiollinen, sillä se mahdollistaa metsäalueiden vuokraamisen strategisia investointeja

tekeville yrityksille ilman kilpailua. Lain voi myös odottaa sallivan nykyistä skandinaavisempi metsien käsittely, vaikka Greenpeace tätä epäileekin.

LIITTEET

3 kpl, sähköisesti